
DET KGL·TEATER
Det Kongelige Kapel
SIDEN 1448
NORDISKE KLANGE
i Det Kongelige Kapels hjerte

PROGRAM 3. MAJ 2019

Alexander Vedernikov, dirigent
Henning Kraggerud, violin
Det Kongelige Kapel
Koncertmester: Mikkel Futtrup

Edvard Grieg (1843-1907)
I Høst, opus 11

Carl Nielsen (1865-1931)
Violinkoncert, opus 33

I Praeludium. Largo. Allegro Cavallerésco
II Poco Adagio. Rondo: Allegretto Scherzando

PAUSE

Jean Sibelius (1865-1957)
Symfoni nr. 1, e-mol, opus 39

1. Andante ma non troppo – allegro energico
2. Andante (ma non troppo lento)
3. Scherzo, allegro
4. Finale, quasi una fantasia

Varighed ca. 2 t. inkl. pause

Kære Publikum

Velkommen til sæsonens sidste kapelkoncert.
De tre Skandinaviske komponister på programmet i aften er alle en del af Det Kongelige Teaters fantastiske Kongelige Kapels historie.

Carl Nielsen vandt som ung violinist en plads i kapellets 2. violingruppe, en plads, som han beholdt i 16 år. Han blev senere 2. kapelchef men valgte til sidst at hellige sig komponistgerningen. Nielsens to operaer er skrevet til Nationalscenen og er blandt de tilbagevendende store dansksprogede operaproduktioner på Den Kongelige Opera. Nielsens musikalske univers viste sig for hans solokoncerter og 6 symfoniers vedkommende at være en kulturel eksportvare.

Norske Grieg boede en overgang i Danmark, hvor han giftede sig med sin kusine Nina Hagerup, som var flyttet hertil med sin familie. Griegs populære klaverkoncert blev komponeret og uropført i Danmark ledet af Kapellets dirigent Holger Simon Paulli. Griegs enke inviterede Carl Nielsen til sit hjem i Norge for at finde ro, mens han arbejdede på sin violinkoncert i 1911.

Sibelius skabte et særligt musikalsk sprog, der allerede i hans tid nåede verden rundt og rakte langt ind i det 21. århundrede. Som dirigent rejste han Europa tyndt, han dirigerede første gang i København i 1900, og i 1912 dirigerede han Det Kongelige Kapel. Sibelius og Nielsen er begge skandinaver og begge født i 1865, men kompositorisk var de ikke beslægtede. Betegnende for aftenens tre skandinaviske komponister er deres interesse for hver deres hjemlands særlige folketone.

Næste års kapelkoncerter er offentliggjort, og vi håber, I vil finde koncerterne inspirerende. I september følger vi linjen med dansk musik, idet vi har Sonning Musikprismodtager 2019 Hans Abrahamsen på programmet ved kapelkoncerterne 7. og 27. september, inden vi har urpremiere i oktober på hans længe ventede, helt nye danske opera *Snedronningen*.

Rigtig god fornøjelse!
John Fulljames
operachef

BIOGRAFIER

Alexander Vedernikov er i indeværende sæson nyudnævnt chefdirigent for Det Kongelige Kapel. Han var fra 2001-2009 musikchef og chefdirigent ved Bolsjoj Teatret i Moskva, han grundlagde Det russiske filharmoniske Symfoniorkester, hvis kunstneriske leder og chefdirigent han var fra 1995-2004. I perioden 2009-2016 var han chefdirigent ved Odense Symfoniorkester, og han sluttede i 2018 med at blive æresdirigent i Odense efter mammutprojektet med opførelser af Wagners *Ringen* som koncertopførelser og derefter i komplet scenisk form i ODEON. Vedernikov er uddannet på konservatoriet i Moskva og efterspurgt som gæstedirigent ved de største orkestre verden over. Det Kongelige Kapels nye chefdirigent står i denne sæson i spidsen for opførelser af Giacomo Puccinis *Turandot* samt John Adams' *Nixon in China*, der har premiere 12. maj.

Henning Kraggerud, violinist, komponist og kunstnerisk leder af Nordnorsk Opera og Symfoniorkester, er i denne sæson *Artist in Residence* hos Kristiansand Symfoniorkester og Poznan Filharmoniske Orkester, han har optrådt som solist og kammermusiker i hele verden på violin og på bratsch, og er desuden professor ved det fremtrædende Barratt Due musikinstitutt i Oslo. Kraggerud har udgivet utallige prisbelønnede indspilninger og er en produktiv komponist af værker til sig selv samt bestillingsværker (til f.eks. Britten Sinfonia, Clemens Hagen og Brodsky Quartet. Han arrangerer musik og optræder med improvisationer samt folke- og jazzmusik. Kraggerud er født i Oslo i 1973, studerede hos Camilla Wicks og Emanuel Hurwitz, og spiller på en Guarneri del Gesù-violin fra 1744, stillet til rådighed af Dextra Musica AS/ Sparebankstiftelsen DNB.

OM MUSIKKEN

Edvard Grieg I Høst, opus 11

Edvard Griegs sommerophold i Danmark i 1865 gav ham fornyet lyst til at komponere. Han skrev bl.a. en sang til et digt af Chr. Richardt, "Efterårsstormen", som han genbrugte, da han det følgende forår – nu i Rom – komponerede koncert-ouverturen *I Høst*. Flere år senere, i 1887, reviderede Grieg værket, og han dirigerede ouverturen ved flere lejligheder.

Efter en kort, langsom indledning følger den hurtige hoveddel, der bl.a. består af ovennævnte sang. Som barn af det 19. århundredes nationalromantik var Grieg meget interesseret i sit hjemlands folkemusik, og i værkets afslutning benytter Grieg en norsk springdans.

Grieg har selv skrevet, at der i musikken er tale om "en forening av de alvorlige og lystige elementer som kjennetegner høsten."

Leif V.S. Balthzersen

Carl Nielsen Violinkoncert, opus 33

Den danske komponist Carl Nielsen dirigerede selv uropførelsen af sin violinkoncert i 1912 i København med kapellets daværende koncertmester Peder Møller som solist. Dele af koncerten blev komponeret under et ophold i Griegs hjem og komponisthytte på Troldhaugen.

Formmæssigt har koncerten to hoveddele, der begge indeholder en hurtig og en langsom sats med barokkens evige bevægelse og klassikkens krav til form og helhed som byggesten. Præludium er en hilsen til barokken med dens uendelige energi, og indledes med en c-mol akkord. Den første solokadence udfoldes med horn og fagotter som statisk orgelpunkt og giver mindelser om barokkens solokoncerter. Det efterfølges af et yndefuldt, klassisk motiv med skær af dansk folketone. Hoveddelen Allegro Cavallerésco er første dels kulmination og understreger solostemmens overlegenhed.

Anden del indledes med et obo-tema over tonerne b-a-c-h, atter en hilsen fra Nielsen til barok-inspirationen. Komponisten var vokset op med at spille til bryllupper og fester på sin spillemandsviolin, og der er langt fra den landlige fynske barn- og ungdom til den modne, urbane komponists tonesprog. Men trådene tilbage til folkets musik og den danske melodi-sjæl er gennemgående i hans opus. I anden dels rondo giver Nielsens forrygende musikantiske gen lyd fra sig i form af et landligt skæmtende ritorneltema. Materialet vokser i satsen til endnu en virtuos solokadence, hvor ritorneltemaet høres fragmentarisk. Ritornellen vender i sin helhed for sluttelig at samle orkester og solist i en enkelt akkord, på samme måde, som værket indledtes.

Mariann Sejer

Jean Sibelius Symfoni nr. 1, e-mol, opus 39

Sibelius' første symfoni er skrevet i 1898-99 og revideret efter uropførelsen i 1899, som Sibelius selv dirigerede.

Første sats indledes af en vidtstrakt klarinetsolo over paukehvirvler. Allegro-delen går i gang med det tungsind, der er så typisk for Sibelius' musik, men der kommer også – de lige så typiske – glædesglimt, der skinner desto klarere på den mørke baggrund. Musikken rummer endelig også den bredde, der er kendetegnende for denne nationalbevidste komponists musik, og som leder tanken hen på naturbilleder. Satsen er fuld af rytmisk energi, der efterhånden bliver til nervøs uro, og satsen slutter uden egentlig forløsning.

Anden sats starter mere fredfyldt, men stemningen er dog ikke problemløs, spændingerne vokser i løbet af satsen, og den ender lige så uforløst som første sats.

Tredje sats er energisk og dansant, men ikke uden farligere undertoner. Fuld af sitrende nerve begynder da også den fjerde og sidste sats. Den indledes med samme melodi, som soloklarinetten spillede ved indledningen af første sats, nu spillet fortissimo af strygergruppen. Et stykke inde i satsen bryder en bred og forløsende melodi frem i strygerne, og da den senere vender tilbage i blæserkorpset og ender i det høje strygerleje, synes det, som om mørket har mistet magten.

Leif V.S. Balthzersen

Del din teateroplevelse

Hjælp os med at få endnu flere i teatret. Del dine store teateroøjeblikke på de sociale medier og inspirer dine venner, veninder, din svigermor og alle andre til en tur i Det Kongelige Teater. Brug meget gerne:

#kglteater

Det Kongelige Kapel

Koncertmestre
Lars Bjørnkjær
Tobias Durholm
Mikkel Futtrup
Emma Steele

Violin 1
Anna Gwozdz
Tanja Birkelund
Linda Parenicova
Anne Egendal
Clas Göran Sjöberg
Rikke Yde
Sara Wallevik
Michala Kisselhegn
Maria Klingsholm
Patrick Mårtensson
Signe Ane Andersen
Kristine Algot (K)
Øssur Bæk (K)
Pernille Hvid Larsen (K)
Vivi Mark (K)

Violin 2
Inkeri Vänskä Nielsen
Therese Andersen
Charlotte Rafn
Hulda Jonsdottir
Kenneth McFarlan
Kristoffer Lund Madsen
Grit Dirckinck-Holmfeld Westi
Vladimir Landa
Inge Husted Andersen
Flemming Andersen
Vanessa Blander Hedegaard
Helena Højgaard Nielsen
Alexandra Schneider Hansen
Tina Træholt
Ursula di Nucci (K)

Bratsch
Gert-Inge Andersson
Iben Bramsnæs Teilmann
Sune Ranmo
Ida Grøn
Tomas Kvæde
Lotte Wallevik
Anne Lindeskov
Nanna Rasmussen
Hidekazu Uno
Jens Balslev
Alexander Øllgaard
Victor Sørensen (K)
Zane Sturme (K)

Cello
Joel Laakso
Kim Bak Dinitzen
Emilie Eskær
Kristian Nørby
Nina Reintoft
Juliane von Hahn
Elen Lure Haakensen
Therese Åstrand Radev
Dorothea Wolff (K)

Kontrabas
Mette Hanskov
Meherban Gillet
Ludwig Schwark
Ramsey Harvard
Yonas Ben-Hamadou
Jeppe Mørch Sørensen
Leif Jensen
Alexander Edelmann (K)

Fløjte
Nikolaj von Scholten
Anna Dina Schick
Ingrid Søfteland Nesset (K)

Fløjte/Piccolofløjte
Marie Holzegel
Lene Beaver (K)

Obo
Joakim Dam Thomsen
Felicia Greciuc (K)
Pelle Gravers Vänskä Nielsen
Henrik Goldschmidt

Obo/Engelskhorn
Rixon Thomas
Christoph Neuerburg (K)

Klarinet
Lee Morgan
John Kruse
Livio Russi
Bertil Andersson
Nanna Wendelboe (K)

Fagot
Jacob Dam Fredens
Magnus Koch Jensen
Jørgen Bracht Nielsen

Fagot/Kontrafagot
Sabine Weinschenk
Klaus Frederiksen

Horn
Ola Nilsson
Claudio Flückiger
Allan Bendsen
Anna Lingdell
Pall Solstein
Johannes Undisz
Constantin Glaner (K)

Trompet
Nikolaj Viltoft
Jeppe Lindberg Nielsen
Jonas Wiik
Bjarne K. Nielsen
Lars Husum
Kristian Noe (K)

Basun
Kasper Thaarup
Erik Bjørkqvist (K)
Johnny Goodwin (K)
Torbjörn Kroon
Tobias Biörs
Erik Bjørkqvist (K)

Basun/basbasun
Lars Haugaard

Tuba
Lars Holmgaard

Pauke
Henrik Thrane
Henrik Malmgreen

Slagtøj
Mads Drewsen
Marcus Wall
Mathias Friis-Hansen
Per Jensen (K)

Harpe
Nina Schlemm
Angelika Wagner

(K) = kontrakt

Det Kongelige Kapels kunstneriske komité
Vanessa Blander Hedegaard (formand)
Livio Russi
Nicolaj Viltoft
Henrik Thrane
Joel Laakso

Kapelchef
Antony Ernst

Kapeladministrator
Jens Juul

Kapelkoordinator
Adam Stadnicki

Kapelregissør
Mikael Poulsen

Orkesterteknikere
Kim Jensen
Søren Filtenborg
Johanna Lundgren
Sonny Jensen
Mikkel Frederiksen

Teaterchef:
Kasper Holten
Salgs- og planlægningsdirektør:
Henrik Sten Petersen
Økonomi- og bygningsdirektør:
Marie Munk
Skuespilchef:
Morten Kirkskov
Balletmester:
Nikolaj Hübbe
Operachef:
John Fulljames
Kommunikationschef:
Magnus Restofte
Chef, Sponsorer og KGL+:
Dorthe Paulli
Kapelchef:
Antony Ernst
Administrationschef balletten:
Søren Normann Hansen
Administrationschef operaen:
Malene Truelsen
Administrationschef skuespillet:
Carsten Møller
Juridisk og personaleudviklingschef:
Marianne Thorsen
Kostumechef:
Sophie Secher Kroner
Chef, scenografisk afdeling:
Kim Fridbjørg
Adm. scenechef:
Rasmus Clausen
Chef, kommerciel udlejning:
Rasmus Øland
It-chef:
Martin Thaarup
Marketingchef:
Jacob Rosendal
Chef for Planlægning, Salg og Strategisk analyse:
Jeanette Reutzer
Administrationschef, Kommercielle aktiviteter og sponsorater:
Niels Bjerrum
Hovedleverandør af scenografisk produktion:
Engelbrecht Construction
Tryk:
Rosendahls - print - design - media

Særlig samarbejdspartner
A.P. Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til almene Formaal
Hovedsponsorer:
Aage og Johanne Louis-Hansens Fond, Annie & Otto Johs. Detlefs' Fonde - OJD, Bikubenfonden, Det Obelske Familiefond, Hempel A/S, 15. Juni Fonden, Augustinus Fonden
Sponsorer:
Scandinavian Tobacco Group A/S, Rosendahls – print · design · media, Schneider Electric Danmark A/S, Rosendahl Design Group A/S, Danske Bank A/S, Hempel Fonden, Beckett-Fonden, Lauritzen Fonden, Knud Højgaards Fond, Spar Nord Fonden, Færchfonden, Konsul George Jorck og Hustru Emma Jorck's Fond, Audi Danmark

Det Kongelige Kapel

Det Kongelige Kapel spiller Mahler – og Nikolaj Szeps-Znaider fortolker Bruch

Dirigent: **Alexander Vedernikov**
Det Kongelige Kapel
Nikolaj Szeps-Znaider, violin

Hans Abrahamsen: *Drei Märchenbilder aus der Schneekönigin*
Max Bruch: *Koncert for violin og orkester nr. 1*
Gustav Mahler: *Symfoni nr. 1, "Titan"*

7/9 2019
STORE SCENE, OPERAEN

Abrahamsens fornemmelse for sne – En introduktion til Hans Abrahamsens verden

Dirigent: **Robert Houssart**
Musikere fra **Det Kongelige Kapel**

Arnold Schönberg: *Verklärte Nacht*
Hans Abrahamsen: *Schnee* for ni instrumenter

27/9 2019
STORE SCENE, OPERAEN